

[Handelsministeren]

hvorvidt disse tilskud eventuelt også skulle tilbagebetales senere i det hele taget. Om dette vil jeg gerne sige, at i kraft af et lovforslag, der vistnok vil følge fra finansministeren, vil der ske det — men det fremgår i øvrigt også af, hvad der her er skrevet og sagt — at investeringstilskuddene fragår i i den sum, der senere kan bruges til skattemæssig afskrivning. Man kan sige, det er en beskatning ad bagdøren, der dér finder sted, så tilskuddene altså bliver beskattet på den måde.

Til hr. Kai Moltke kun denne ene bemærkning vedrørende Maribo — vi kan jo drøfte det i udvalget senere, men jeg vil gøre opmærksom på, at jeg er jo ingen fjende af Maribo amt, sådan kunne det meget let præsentere sig — at jeg står jo over for det, at jeg skal trække en grænse, da jeg har et bestemt beløb at arbejde med, og de før nævnte kriterier peger altså på, at grænsen måtte trækkes oven over Maribo amt. Jeg vil gerne yderligere tilføje, hvad hr. Kai Moltke selv gjorde opmærksom på, at i Maribo amt har man dog den mulighed, som så rigt udnyttes, nemlig at arbejdsledige søger til Sjælland. Tager vi f.eks. de nordjyske amter, så har de arbejdsløse ingen steder at søge hen. Det er den store forskel eller en af de store forskelligheder.

Jeg vil derefter gerne komme med nogle betragtninger over for hr. Kirkegaard, der vistnok ene af ordførerne var inde på det tidligere i folketinget drøftede spørgsmål: spredning kontra koncentration. Jeg går ud fra, at vi på vor sædvanlige fordragelige måde vil kunne drøfte dette spørgsmål videre i udvalget. Der kan i denne sag siges meget både pro et contra, som Fritz Jürgensen jo sagde i sin tid. Men må jeg sige her ganske kort og begynde med et ord, som i alt fald hr. Kirkegaard vil forstå. I gamle dage, da landbruget var basiserhverv i dette land — og det eneste — sagde man: når det går landbruget godt, så går det os alle sammen godt. Man har vel nok ikke tænkt ud fra nationaløkonomiske betragtninger dengang,

men man har simpelt hen konstateret det, og det er jo så rigtigt, som det er sagt, for når det går basiserhvervet godt og der er indtjening dér, så bliver der brug for en række andre faktorer, så bliver der noget at handle med; der bliver solgt noget, der bliver brug for alt det, vi kan kalde serviceerhverv i ordets alleryderste forstand; der går penge til håndværkere, der går penge på kroer, og der går penge på hoteller, der bruges penge til læger, tandlæger, sagførere og revisorer, og man kan gå i teatret og til koncerter og sport osv. osv.

Det, der sker i en række egne og mest udpræget i de egne, vi her har peget på fra regeringens side, er jo, at det hidtidige i disse egne langt overvejende basiserhverv desværre viser stærkt aftagende evne til at kunne beskæftige og i alt fald for øjeblikket stærkt aftagende evne til indtjening. Det, vi derfor forsøger, er at bygge det andet i dag eksisterende meget store basiserhverv, industrien, op i disse egne, hvorved vi peger på det, at når det går basiserhvervet godt, så går det alle godt. Men dér må vi jo sige, at siden man for, skal vi sige det er 50 år siden med sandhed kunne bruge det gamle ord om, at når det går landbruget godt, går det os alle sammen godt, er der sket et og andet her i samfundet.

Jeg vender hermed tilbage til hr. Stetters bemærkning om, at den udflyttende industri — og dermed tænker jeg på, skal vi sige udflytning fra København og vestover og vel delvis fra Østjylland og vestover — søger jo meget andet. Den søger netop alle de faciliteter, alle de serviceerhverv, der her er tale om. Og endnu en ting, man må klargøre sig: de arbejdspladser, der kan skaffes som, skal vi sige rene industriarbejdspladser, bliver forhåbentlig kun et fåtal af de arbejdspladser, der skulle kunne opstå gennem vækstmuligheder for alle de serviceerhverv, der skal komme til i kraft af, at vi ophjælper industriudviklingen kraftigere i disse egne. Uden dette vil disse egne blive affolket, og hvis vi derfor går for langt med spredningstankerne, som hr.